

NR 116/2014

**PREFERENCJE PARTYJNE
W SIERPNIU**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 14 stycznia 2014 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W drugiej połowie sierpnia¹ zamiar głosowania w wyborach do Sejmu i Senatu deklaruje tylko połowa dorosłych Polaków (50%, o 1 punkt procentowy mniej niż przed miesiącem). Jest to najgorszy wynik od stycznia 2010 roku. Warto jednak przypomnieć, iż jeszcze niższy poziom zainteresowania uczestnictwem w wyborach parlamentarnych notowaliśmy w drugiej połowie 2009 roku². W porównaniu z lipcem nieco zmniejszył się natomiast odsetek badanych twierdzących, że na pewno nie wzięliby udziału w hipotetycznych wyborach (31%, od lipca spadek o 2 punkty). Taki sam odsetek badanych deklarujących absencję wyborczą odnotowaliśmy w maju br. Jednocześnie w porównaniu z czerwcem i lipcem zwiększyła się grupa osób niezdecydowanych, czy głosować w potencjalnych wyborach do parlamentu (wzrost o 3 punkty, do 19%).

Tabela 1

Deklaracje uczestnictwa w potencjalnych wyborach parlamentarnych	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2013						2014							
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
	w procentach													
Na pewno wzię(ę)lbym w nich udział	59	52	54	57	54	54	58	54	57	52	51	52	51	50
Nie wiem, czy wzię(ę)lbym w nich udział	15	19	18	15	18	16	18	18	18	18	18	16	16	19
Na pewno nie wzię(ę)lbym w nich udziału	26	28	28	28	28	30	24	28	25	30	31	32	33	31

W dniu 19 lipca Prawo i Sprawiedliwość, Polska Razem Jarosława Gowina i Solidarna Polska Zbigniewa Ziobry zawarły polityczne porozumienie w celu stworzenia silnej alternatywy dla obecnej koalicji rządzącej i koordynacji działań zarówno na forum parlamentu, jak

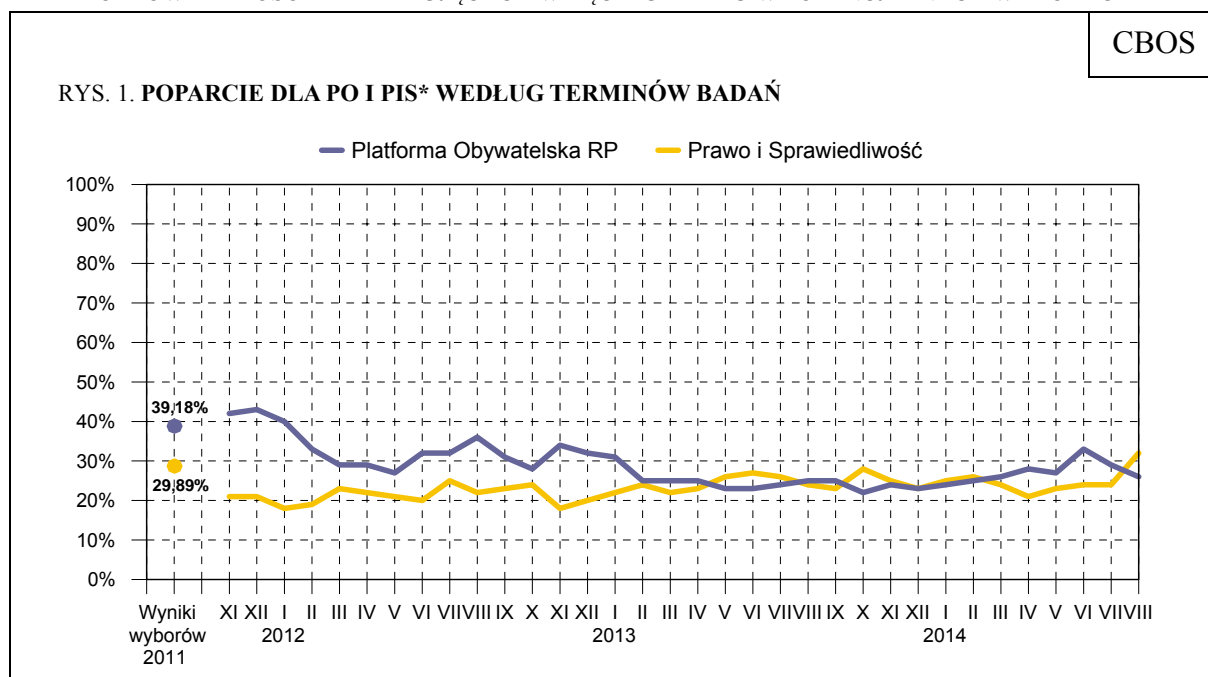
¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (291) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 19–25 sierpnia 2014 roku na liczącej 980 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

² Zob. komunikat CBOS „Preferencje partyjne w styczniu”, styczeń 2010 (oprac. K. Pankowski).

i w terenie. Strony porozumienia zobowiązały się do wystawienia swych kandydatów z list Prawa i Sprawiedliwości – w szczególności w nadchodzących wyborach samorządowych i wyborach parlamentarnych w 2015 roku oraz do popierania wspólnego kandydata na Prezydenta RP w 2015 roku³. W związku z tym w sierpniowym badaniu na liście ugrupowań partyjnych Prawo i Sprawiedliwość ujęte zostało wraz z Solidarną Polską i Polską Razem.

W drugiej połowie sierpnia nastąpiła zmiana lidera w rankingu poparcia dla partii politycznych w grupie respondentów zamierzających wziąć udział w ewentualnych wyborach parlamentarnych. Od początku lipca o 8 punktów procentowych wzrosło łączne poparcie dla Prawa i Sprawiedliwości wraz z Solidarną Polską i Polską Razem, przy jednoczesnym kolejnym spadku notowań Platformy Obywatelskiej (o 3 punkty procentowe w stosunku do lipca, a o 6 punktów do czerwca br.). W ostatnim badaniu to nowe porozumienie z udziałem PiS uzyskało wynik nienotowany od ostatnich wyborów parlamentarnych (32%), a porównywalny jedynie z uzyskanym przez PiS w lipcu 2010 roku⁴, tuż po ostatnich wyborach prezydenckich.

ODPOWIEDZI OSÓB DEKLARUJĄCYCH WZIĘCIE UDZIAŁU W POTENCJALNYCH WYBORACH

* W sierpniu br. poparcie dla Prawa i Sprawiedliwości wraz z Solidarną Polską Zbigniewa Ziobro i Polską Razem Jarosława Gowina

³ <http://www.pis.org.pl/article.php?id=23165&p=materiały>

⁴ Zob. komunikat CBOS „Preferencje partyjne w lipcu oraz elektoraty trzech największych ugrupowań”, lipiec 2010 (oprac. K. Pankowski).

Poparcie dla pozostałych ugrupowań wśród respondentów zamierzających wziąć udział w hipotetycznych wyborach parlamentarnych zmieniło się w ciągu ostatniego miesiąca w niewielkim stopniu i, podobnie jak w poprzednich miesiącach, mają one zdecydowanie gorsze notowania niż dwaj liderzy rankingu.

Tak jak w lipcu trzecie miejsce zajmuje Sojusz Lewicy Demokratycznej, którego wyniki nieznacznie się poprawiły (z 8% do 9%). Po raz kolejny trochę wzrosło także poparcie dla Nowej Prawicy Janusza Korwin-Mikkego (7%, wzrost o 1 punkt), która osiągnęła tym samym swój najlepszy wynik w historii tego rankingu. Od trzech miesięcy na niezmiennym poziomie utrzymują się natomiast notowania Polskiego Stronnictwa Ludowego (6%). Największa zmiana poparcia wśród mniej popularnych ugrupowań dotyczy Twojego Ruchu, który uzyskał, co prawda, rezultat najlepszy od listopada 2013 roku, ale nadal niegwarantujący miejsca w przyszłym Sejmie (4%, wzrost o 2 punkty procentowe w stosunku do lipca).

Gdyby wybory do parlamentu odbywały się w drugiej połowie sierpnia, poza Sejmem znalazłyby się: Prawica Rzeczypospolitej (1%) oraz Polska Partia Pracy – Sierpień'80 (0%).

Tak jak w poprzednich badaniach, respondenci deklarujący zamiar głosowania na partię spoza przedstawionej im listy (3%) na ogół mówią o zamiarze oddania głosu na ugrupowanie, którego jeszcze nie ma, lub o oddaniu głosu nieważnego.

Co dziewiąty ankietowany (11%) deklarujący, że na pewno weźmie udział w hipotetycznych wyborach parlamentarnych, nie potrafi jeszcze określić swoich preferencji partyjnych.

Tabela 2

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu, to na kandydata której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach*																	
	2013										2014							
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
	w procentach																	
Prawo i Sprawiedliwość wraz z Solidarną Polską i Polską Razem/ Prawo i Sprawiedliwość	22**	23**	26**	27**	26**	24**	23**	28**	25**	23**	25**	26**	24**	21**	23**	24**	24**	32
Platforma Obywatelska RP	25	25	23	23	24	25	25	22	24	23	24	25	26	28	27	32	29	26
Sojusz Lewicy Demokratycznej	10	8	9	9	7	9	10	8	10	10	8	8	7	7	9	5	8	9
Nowa Prawica Janusza Korwin-Mikke	4	2	2	2	2	2	2	4	1	2	3	4	3	5	5	5	6	7
Polskie Stronnictwo Ludowe	6	6	6	6	5	5	6	5	7	6	5	4	4	5	4	6	6	6
Twój Ruch/Ruch Palikota	6	2	4	3	3	2	5	4	3	3	3	3	3	1	3	1	2	4
Prawica Rzeczypospolitej	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Polska Partia Pracy – Sierpień'80	1	1	1	1	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0
Polska Razem Jarosława Gowina/ Polska Jest Najważniejsza	1***	1***	1***	1***	1***	1***	0***	0***	1***	1***	3	2	2	3	2	1	2	-
Solidarna Polska Zbigniewa Ziobro	1	3	2	2	1	2	0	2	1	2	2	2	2	1	1	3	1	-
Inne odpowiedzi	2	3	1	3	3	3	1	3	2	2	1	2	2	2	2	3	2	3
Trudno powiedzieć	23	24	25	23	27	26	26	21	26	26	25	24	27	27	24	20	20	11
N=	592	647	583	535	585	473	494	595	529	482	601	548	611	524	523	527	474	488

* Podstawą procentowania są wszyscy ci, którzy deklarują, że na pewno wezmą udział w wyborach. Z obliczeń wyłączono odmowy odpowiedzi

** Wyniki poparcia dla PiS

*** Wyniki poparcia dla PJN

Sierpniowe deklaracje Polaków dotyczące partycypacji w wyborach parlamentarnych wskazują na dalsze pogłębianie się niechęci do uczestniczenia w procedurach demokratycznych i poczucia alienacji politycznej. Co prawda od początku lipca nieco zmalał odsetek osób niezainteresowanych udziałem w ewentualnych wyborach, jednak po raz kolejny ubyło Polaków zdecydowanych pójść na wybory (sierpniowy wynik jest najgorszy od stycznia 2010 roku).

W sierpniu największy wzrost poparcia odnotowało Prawo i Sprawiedliwość, wraz z Solidarną Polską i Polską Razem, zastępując PO w roli lidera rankingu. Platforma Obywatelska nie tylko utraciła prymat, ale także odnotowała w tym miesiącu największy spadek poparcia spośród wszystkich uwzględnionych ugrupowań. Zarówno kolejne zmniejszenie zainteresowania udziałem w wyborach, jak i dalszy spadek poparcia dla głównej partii rządzącej najprawdopodobniej należy wiązać z ujawnieniem przez tygodnik „Wprost” nagrań, których bohaterami są m.in. politycy PO. Trudno jednak przesądzać, na ile zmiana lidera w rankingu poparcia dla partii politycznych jest efektem opóźnionej reakcji opinii publicznej na tzw. aferę taśmową oraz działania podjęte w tej sprawie przez organy państwa, a na ile Prawo i Sprawiedliwość zyskało wizerunkowo wskutek decyzji o wspólnym starcie w nadchodzących wyborach wraz z Polską Razem Jarosława Gowina i Solidarną Polską Zbigniewa Ziobry.

W sierpniu swoją trzecią pozycję z lipca umocnił Sojusz Lewicy Demokratycznej. Od czerwca stabilne poparcie ma Polskie Stronnictwo Ludowe. Warto jednak zauważyć, iż o ile zarówno Prawo i Sprawiedliwość wraz z Solidarną Polską i Polską Razem, jak i Sojusz Lewicy Demokratycznej osiągnęły w sierpniu wyniki poparcia zbliżone do rezultatów ostatnich wyborów parlamentarnych, o tyle obie partie tworzące koalicję rządzącą cieszą się obecnie mniejszą popularnością niż przed trzema laty, a w szczególności znaczący spadek społecznego poparcia dotknął PO.

Warto też odnotować, że po raz kolejny najlepszy z dotychczasowych wyników poparcia wśród osób zainteresowanych głosowaniem w wyborach parlamentarnych uzyskała Nowa Prawica Janusza Korwin-Mikkego.

Opracowała
Barbara BADORA